

feer jeg i saa Tilfælde ikke, at der er nogen Ulykke i. Jeg er i Almindelighed saa helbig at dele den ærede Ministers Anskuelse, og jeg glæder mig derover; jeg vil derfor overordentlig nødtig nu gaae imod hans Anskuelse; men den ærede Minister maa undskyldte mig; saaledes som jeg er stillet her i denne Sag, er jeg virkelig nødt til at tage mere Hensyn til Grundlovens § 82 end til den ærede Minister.

Indenrigsministeren: Da det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Carlson) selv har været med til at stille de subsidiaire Endringsforslag, saa har det virkelig overrasket mig, at ikke engang Vedtagelsen af de subsidiaire Endringsforslag vil sætte ham istand til at stemme for Loven i dens Heelhed; jeg kan idetmindste ikke forstaae de stillede Forslag anderledes, end at det ærede Medlem har været med til at stille de subsidiaire Forslag. Forøvrigt maatte jeg endnu gjøre opmærksom paa endnu en Ting, og det er, at foruden andre Synberligheder, der vilde vise sig ved Vedtagelsen af det principale Forslag, vil der ogsaa fremkomme den, at Jernbanerne til deres første Anlæg komme til at expropriere under ganske andre Vilkaar end dem, hvorunder de expropriere til deres Vedligeholdelse. Til det første Anlæg tage de frit disse Materialier, men til den fremtidige Vedligeholdelse skulle de betale Materialets Værdi. Dette er en Synberlighed mere, der vilde opstaae; man vilde ikke alene, hvis dette Forslag vedtoges og det blev til Lov, meget snart komme til, som det ærede Medlem sagde — og deri giver jeg ham Ret — at forandre de gjældende Expropriationsbestemmelser med Hensyn til Veiene, men man vilde ogsaa meget snart komme til at forandre de gjældende Expropriationsbestemmelser med Hensyn til Jernbaneanlæg; thi disse vilde ogsaa komme til at staae i en stærkende Modsetning til Loven, naar man ikke vilde gjøre Forandringer i dem.

Sponneck: Man skulde virkelig troe, at den Tilstand, hvori vi for Diebliffet befinde os, var normal, og at den vilde blive abnorm ved at vedtage det Forslag, som nu er fore-

slaaet. Sagen er jo den, at for Diebliffet finder netop den Uoverensstemmelse Sted, at man paa ganske andre Vilkaar maa skaffe sig det Materiale, man behøver til Vedligeholdelsen, end det, man behøver til Anlæg af Jernbanerne. Det er jo netop for Diebliffet, at den Tilstand, som falder den ærede Indenrigsminister saa besynderlig, finder Sted, at nemlig Jernbanerne til deres Vedligeholdelse maae kjøbe Gruset af Eierne, medens Communerne expropriere fra Eierne uden Erstatning for Grusets Pengeværdi, idet Eierne kun modtage Erstatning for den Skade, som tilføies Marker og Jorber ved dets borttagelse. Men at denne Tilstand, som er factisk, skulde blive befordret ved det Forslag, som er stillet principalt af de Herrer Forslagsstillere, kan jeg virkelig ikke indsee; thi det gaaer jo netop ud paa at forhindre, at Jernbanerne for Fremtiden skulle komme i den Nødvendighed at maatte kjøbe Gruset tøndeviis og i Cubiffavne. Hvis Jernbanerne nemlig efter dette Forslag ikke kunne komme overeens med vedkommende Eier om at betale godvilligt, saa kunne de faae Gruset ved Expropriation vel ikke paa den Maade, som den kongelige Regjering har foreslaaet, efter de almindelige Regler for Veivæsenet, hvor der ikke finder en Expropriation Sted, thi der gives kun ufuldstændig Erstatning, men de vilde komme til at faae det ved en Expropriation i Grundlovens Aand. At der derved, at man følger Grundlovens Bestemmelser i denne Henseende, kan komme Uoverensstemmelse mellem de Forhold, der sødes efter Grundloven og dem, som have existeret inden Grundloven, er ikke urimeligt, men jeg paastaer, at Uoverensstemmelsen i ethvert Fald er mindre efter det Forslag, som foreligger, end den vilde blive, hvis Loven slet ikke kom ud.

Indenrigsministeren: Det ærede Medlems Forudsætning var urigtig. Man vedligeholder ikke Jernbanerne ved at kjøbe Grus; man vedligeholder dem ved Hjælp af de Grusgrave, som man har fast exproprieret samtidig med Jernbanernes Anlæg og under samme Vilkaar. Kun forsaavidt disse Grusgrave slippe op, er det, at det anførte Tilfælde